

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11-13. oktobar 2012.

Izvor: www.mojafarma.rs/Tanjug,RTV 12. 10. 2012.

POSLEDNJA ŠANSNA DA SRBIJA URADI SAMA STRATEGIJU RAZVOJA POLJOPRIVREDE

Srbija ima poslednju šansu da sama uradi strategiju razvoja poljoprivrede ili agroprivrede, jer od momenta pristupanja Evropskoj uniji samo može raditi na nijansiranju u skladu sa politikom EU, na koju mi nećemo imati nikakav ili minoran uticaj, izjavio je predsednik Društva agrarnih ekonomista Srbije Miladin Ševaralić.

On je na forumu "Hrana za Evropu" u Subotici izjavio da pre izrade strategije poljoprivrede treba doći do odgovora na pitanja kakva nam strategija treba, šta treba da obuhvata i na koji period da se odnosi.

Prema njegovim rečima, Srbija ima strategiju razvoja poljoprivrede od 2005. godine, ali da je ni jedan ministar nije podržavao, te da je nova neophodna i zbog novih finansijskih uslova, koji se razlikuju od perioda kada je poslednja strategija doneta.

"Nova strategija nam je potrebna jer se bliži dan kada će i poslednja zemlja Evropske unije ratifikovati Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju. Od tada teče rok od četiri godine, nakon kojeg će i stanovnici EU moći da kupuju domaće zemljište, a do tada nećemo koristiti značajnija sredstva za poboljšanja konkurentnosti naše poljoprivrede", rekao je Ševaralić.

S tim u vezi, on je napomenuo da će Prelaznim trgovinskim sporazumom naši poljoprivrednici od 2014. biti na domaćem tržištu izloženi inostranoj konkurenciji.

Ševaralić je takođe napomenuo da je jedan od uslova za ulazak Srbije u Svetsku trgovinsku organizaciju promena zakona o genetski modifikovanim organizmima. Prema njegovim rečima, ukoliko se opredelimo za promenu zakona, izgubićemo profitabilni izvoz semena i sadnog materijala.

Predsednik Društva agrarnih ekonomista takođe je analizirao spoljno-trgovinsku razmenu domaće poljoprivrede, gde Srbija ima suficit od 1,3 milijarde dinara.

"U poslednjih deset godina izgubili smo 400.000 potrošača. Kada se na to dodaju podaci da se desetine hiljada ljudi hrani u narodnim kuhinjama, te da nam je kupovna moć niska, milijarda dolara suficita je posledica ovog stanja. Da se sve ovo nije desilo, imali bi realni suficit od 300 miliona dolara. Treba li time da se hvalimo", upitao se Ševaralić.

Prema njegovom mišljenju, Strategija razvoja agroprivrede treba da se izradi na bazi znanja, iskustva i vizije, odnosno da se pre izrade orijentišemo na iskustva Hrvatske, Slovenije i Poljske.

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11-13. oktobar 2012.

KNEŽEVIĆ: VLADA ĆE ZABRANITI IZVOZ HRANE

Ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Goran Knežević je izjavio da će Vlada Srbije zabraniti izvoz osnovnih životnih namirnica ukoliko se ne stabilizuju cene i snabdevanje tržišta u Srbiji.

"Zbog ovogodišnje suše, gubitak u poljoprivrednoj proizvodnji su dostigli oko 50 odsto i to se odražava i na cenu hrane, zbog čega je vlada Uredbom zabranila izvoz šećerne repe, suncokreta i soje", rekao je Knežević.

Otvarajući forum "Hrana za Evropu", Knežević je rekao da je Vlada Srbije posvećena poboljšanju situacije u privrede, a posebno u agraru.

Posebno mesto u tim naporima zauzima borba protiv korupcije, koja nanosi nemerljive štete privredi, kazao je Knežević i dodao da je i fiskalna konsolidacija važna za pomoć privredi da lakše posluje.

Cilj vlade je da agrarni budžet raste, što će biti pokazano i u budžetu za 2013. godine, rekao je Knežević i najavio da će sledeće nedelje vlada usvojiti predlog zakona o podsticajima u poljoprivredi, koji je već završen.

Vlada će akcenat budućeg rada u agraru imati na razvoju sistemu za navodnjavanje i podsticaju primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i na tom zadatku će tesno sarađivati sa svim relevantnim institucijama u zemlji, najavio je resorni ministar.

Zbog ovogodišnje suše vlada je pomogla agraru sa oko 150 miliona evra, što je najveća pomoć poljoprivredi u proteklih 20 godina, kazao je on. Potencijali poljoprivrede u Srbiji su veliki, ali nedovoljno iskorišćeni, najviše zbog sistemskih problema i zastarele tehnologije i opreme i nedovoljne primene agrotehničkih mera, naglasio je resorni ministar.

AGRARNI BUDŽET 2013. BIĆE ČETIRI Odsto

U budžetu za 2013. biće planirano četiri odsto sredstava samo za agrarni budžet, što je duplo više nego ove godine, izjavio je danas državni sekretar u Ministarstvu poljoprivrede Dejan Krnjajić.

Krnjajić je najavio da će do kraja godine biti donet zakon o direktnim podsticajima poljoprivredi, napominjući da zakonski predlog treba da bude usvojen sledeće nedelje na vladi.

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11-13. oktobar 2012.

Učestvujući u radu foruma, Krnjajić je objasnio da će zakon obuhvatiti podsticaje primarnoj proizvodnji, privlačenju stranih investicija i za ruralni razvoj, za šta će biti planirana značajna sredstva u budžetu za 2013. godinu.

U 2011. godini poljoprivreda je ostvarila izvoz od 4,7 milijarde evra, uz suficit u spoljno trgovinskoj razmeni od 1,3 milijarde dolara, a najviše, oko 50 odsto, izvezeno je na tržište EU, rekao je Krnjajić.

Srpska poljoprivreda tradicionalna i 1989. godine je u okviru Jugoslavije bila prisutna sa poljoprivrednim proizvodima u SAD, Evropi i bivšem SSSR-a, podsetio je Krnjajić i ocenio da se Srbija danas sve više vraća na ta tržišta, posle dugodišnjeg odsustva.

UDVOSTRUČITI BRUTO VREDNOST POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

Srbija treba da bude cilj da u narednih 10 godina vrednost agrarne proizvodnje podigne na nivo današnjeg javnog duga, što je oko 15 milijardi evra, a za dve decenije bar na nivo sadašnjeg bruto društvenog proizvoda, poručio je danas izvršni direktor Ekonomskog instituta Dragan Šagovnović.

Šagovnović rekao da bi bruto vrednost poljoprivredne proizvodnje bio udvostručen, ukoliko bi srpski agrar dostigao samo proseku u Evropskoj uniji.

Prema njegovim rečima, sa prosečnom vrednošću proizvodnje u Holandiji agrar Srbije bi mogao da ostvari 57 milijardi evra, sa prosečnim prinosima Slovenije dva puta veću proizvodnju, a sa prosekom Italije četiri puta veću.

Govoreći o produktivnosti srpskog agrara u pogledu prosečnih prinosa ratarskih proizvoda i mleka, Šagovnović je naveo da je kod žitarica produktivnost prosečnog proizvođača u EU za 50 odsto veća, a kod mleka 2,3 puta.

Po radno angažovanom radniku, produktivnost je u Srbiji kod žita 2,2 puta manja, a 6,2 puta u odnosu na prosečnu produktivnost u Evropskoj uniji kada je reč o mleku, dodao je on.

Šagovnović je istakao da u Srbiji jedan poljoprivrednik hrani 15 stanovnika, a u Nemačkoj 156, ocenivši da je agroprivreda neiskorišćen potencijal.

"Ključni dokument, čijoj izradi treba hitno pristupiti je strategija agroprivrede, koja će biti usmerena na povezivanje prehrambenog kompleksa", istakao je Šagovnović i dodao da osnov za vođenje agrarne politike treba da budu rast produktivnosti i kvalitet proizvodnje i proizvoda.

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11-13. oktobar 2012.

On je ukazao da u krizi cena postaje ključni faktor konkurentnosti, ocenivši da je sadašnji sistem podrške agraru neopredeljen i nestabilan.

Šagovnović je dodao da je neophodno rešiti svojinske odnose, unaprediti vođenje evidencije i statističke kontrole, stimulisati udruživanje i zadrugarstvo, a reindustrijalizaciju uskladiti sa agrarnim razvojem.

KOSTIĆ: NIJE SKUPO NAVODNJAVANJE

Predsednik MK Grupe Miodrag Kostić izjavio je danas da razvoj sistema navodnjavanja njiva nije skup kao što se tvrdi i naveo da je na poljima MK Grupe ove godine ostvaren prinos kukuruza od 13,5 tona po hektaru, ali uz navodnjavanje koje je donelo zaradu.

Tamo gde MK Komerc nije navodnjavao njive prinos je bio nula, naveo je Kostić i dodao da su prinosom od 13,5 tona kukuruza pokriveni kompletni troškovi navodnjavanja i čak ostvarena zarada.

U Srbiji se od šećerne repe ostvaruje prihod od oko 1. 600 evra po hektaru, a MK Grupa oko 9.000 evra po hektaru, uz navodnjavanje i agrotehničke mere, naveo je Kostić.

MK Grupa obrađuje u Ukrajini oko 45.000 hektara, a u Srbiji oko 25.000 hektara, na kojima ostvaruje zavidne prinose, jer primenjuje agrotehničke mere i navodnjavanje.

Ako se ima u vidu da Srbija ima oko 4,2 miliona hektara obradivih površina, prihod po hektaru u poljoprivredi je oko 700 do 800 dolara godišnje, rekao je Kostić.

I tako nerazvijena poljoprivreda u Srbiji ostvaruje suficit u izvozu, a zamislite šta bi bilo da je ona razvijenima, zapitao je Kostić i ukazao da Srbiji ne treba ministar poljoprivrede koji je agronom, već menadžer u poljoprivredi.

PETROVIĆ: AKO NE PROMENIMO POLITIKU ZAVRŠIĆEMO KAO GRČKA

"Kursna politika i jednostrana primena Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Evropskoj uniji sistematski su uništavali našu proizvodnju i privredu", izjavio je predsednik Dunav hrana grupe Slobodan Petrović.

Obraćajući se učesnicima foruma Petrović je rekao da zemlje okruženja, za razliku od Srbije, imaju ili fiksni kurs ili evro.

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11-13. oktobar 2012.

"Mi smo išli u suprotno. Umesto da dinarom ojačamo privredu, mi smo uradili suprotno. Ugasili smo sve proizvodnje, ne samo u u poljoprivredi. Zato danas imamo više penzionera nego zaposlenih", rekao je Petrović.

On je ocenio da je Srbija ukinula sve zaštitne mere za proizvodnju, koja nije ni izašla iz tranzicije.

Po pitanju proizvodnje mleka, Petrović je rekao da država skida zaštitne mere, stimuliše uvoz gotovih proizvoda, a ne sirovine.

"Tri puta su veći carina i prelevmani na sirovinu nego na gotov proizvod", rekao je Petrović i dodao da će nam biti gore nego Grčkoj, ako ne promenimo politiku.

KOBILJSKI: U IZRADI STRATEGIJE POLJOPRIVREDE NAĆI BALANS

"Strategija razvoja poljoprivrede u Srbiji treba da ide u pravcu zaštite biodiverziteta, održivog korišćenja zemljišta i povećanja plodnosti", izjavio je direktor Instituta za ratarstvo i povrtarstvo u Novom Sadu Borislav Kobiljski.

Prema njegovim rečima, prilikom izrade nove strategije, mora se dati odgovor na pitanje koju hranu želimo da proizvodimo – treba li nam hrana za ljude, životinje, goriva ili vlakna, zatim da se utvrde prioriteti po pitanju proizvodnje - da li je to organska, konvencionalna ili GMO, te da je u svemu navedenom potrebno naći balans.

"Poseban akcenat treba staviti na navodnjavanje, maksimiziranje prinosa, racionalno podizanje prinosa i sigurnost proizvodnje, održivo korišćenje zemljišnih resursa. Navodnjavanje ne treba da bude rešenje već pomoć" - rekao je Kobiljski.

VLAHOVIĆ: IZVOZNA ŠANSA – ORGANSKA HRANA

Strategija izvoza poljoprivrednih proizvoda mora biti sastavni deo Strategije razvoja poljoprivrede, a izvozna šansa naše poljoprivrede su organska hrana i autentični domaći proizvodi, izjavio je profesor Poljoprivrednog fakulteta u Novom Sadu Branislav Vlahović.

Prema njegovim rečima, treba razmišljati o izvozu organske hrane, pošto svetsko tržište vredi 70 milijardi dolara, dok Evropska unija na svom tržištu ove hrane nema dovoljno.

"Potrebna nam je bolja organizacija kako bi ove tržište dinamizirali i povećali proizvodnju i izvoz. Takođe, treba razmišljati i o izvozu autohtonih srpskih proizvoda, čiju proizvodnju treba podići na

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11-13. oktobar 2012.

viši i ozbiljniji nivo, te se probiti na tržište kroz male serije, veću cenu i dobar kvalitet", rekao je Vlahović.

S tim u vezi on je rekao da u Srbiji već postoji pozitivnih primera, i naveo slučaj vinara sa Fruške gore koji su dobrom organizacijom izborili za tržište.

On je ocenio da je jako pozitivno da se povećava izvoz agrara Srbije, ali ako se poredi sa drugim zemljama znatno je manji po glavi stanovnika i po hektaru površine.

Vlahović je takođe napomenuo da Srbija ne koristi u dovoljnoj meri postojanje preferencijala sa zemljama CEFTA-a, Evropske unije, i carinske unije Rusije, Belorusije i Kazahstana, ali i preferencijale sa Sjedinjenim američkim državama.

"Postoji šansa i za povećanje izvoza, ali je potrebna bolja organizacija, veći kvalitet i marketinški nastup. Bez marketinga nema dobrog izvoza. U startu treba da znamo šta hoćemo da izvozimo, koji su zahtevi potrošača i da ih uvažimo po pitanju kvaliteta", rekao je Vlahović.

On je ocenio da u strukturi izvoza agrara dominiraju žitarice, a da meso zauzima svega dva procenta, te da će izvoz mesa pogotovo biti ugrožen ako se u obzir uzmu suša i smanjenje stočnog fonda.

"Viši stepen finalizacije ključ je za povećanje izvoza, ali i finansijska podrška izvoznicima", rekao je Vlahović.

NAJAVLJENO 130 UČESNIKA IZ ZEMLJE I INOSTRANSTVA

Na dvodnevnom skupu u Subotici najavljeno je oko 130 učesnika iz zemlje i inostranstva, iz oblasti poljoprivredne proizvodnje.

Skup je posvećen dosadašnjim tendencijama, sadašnjem stanju, predstojećim izazovima, rizicima i perspektivama prilagođavanja agroprivrede Srbije u najzahtevnijoj fazi perioda pristupanja Evropskoj uniji, u fazi od kandidata do punopravnog članstva u EU.

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11-13. oktobar 2012.

Izvor: www.mojafarma.rs/RTS 13. 10. 2012.

SVE MANJE HRANE ZA IZVOZ?

Ako ne dođe do stabilizacije cena i snabdevenosti tržišta, moguća zabrana izvoza osnovnih namirnica, najavljuje ministar poljoprivrede Goran Knežević. Kratkoročna zabrana izvoza može biti prihvatljiva, smatraju stručnjaci. Dugoročno, međutim, posledice bi, kažu, išle na štetu proizvođača.

Drugi poljoprivredni forum "Hrana za Evropu" u organizaciji beogradskog Ekonomskog instituta i Društva agrarnih ekonomista Srbije održava se u Subotici od 11. do 13. oktobra. Cilj dvodnevnog skupa je da se, kroz dijalog struke, države, proizvođača i banaka, analiziraju stanje i perspektive srpskog agrara ali i da se predlože rešenja za kreiranje nove strategije i agrarne politike Srbije. Više od 100 učesnika debatuje kako da se srpska agroprivreda što bolje pozicionira i na tržištu Evropske unije.

Koliko je srpska agroprivreda neiskorišćen potencijal govori podatak da naš poljoprivrednik hrani 15 ljudi, a nemački i 10 puta više - čak 156. Iako agrar čini 23 odsto srpskog izvoza sa suficitom od 1,3 milijarde dolara i angažuje preko trećine zaposlenih u Srbiji, situacija u poljoprivredi je daleko od zadovoljavajuće, slažu se učesnici foruma.

Naročito kada se imaju u vidu posledice ovogodišnje suše, koja je praktično prepolovila proizvodnju pojedinih kultura.

Zato posle zabrane izvoza soje, suncokreta i šećerne repe, država najavljuje i dodatne mere, za slučaj da dosadašnje ne obezbede stabilizaciju cena i bolju snabdevenost tržišta osnovnim životnim namirnicama.

Ministar poljoprivrede Goran Knežević kaže da će Vlada razmotriti čak i zabranu njihovog izvoza.

"To je krajnja i nepopularna mera ali Vlada je potpuno odlučna da obezbedi sigurnost u snabdevanju osnovnih životnih namirnica", rekao je Knežević.

Srbija najviše izvozi šećer i ulje. Ukupna vrednost izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda prošle godine bila je dve milijarde i 700 miliona dolara.

Veliki poljoprivredni proizvođači različito gledaju na ovakve najave iz Vlade.

"Ako gledate štetu i korist mislim da je mnogo manja šteta od zabrane nego šteta koja bi mogla nastati da u Srbiji nemamo te proizvode", kaže Miodrag Kostić iz MK Grupe.

Slobodan Petrović iz "Imleka" kaže da se ne mogu na sve grane primeniti isti principi.

DRUGI POLJOPRIVREDNI FORUM

HRANA ZA EVROPU

U SUSRET NOVOJ STRATEGIJI RAZVOJA AGROPRIVREDE SRBIJE

Subotica, 11-13. oktobar 2012.

"Što se tiče mleka imamo situaciju da vrlo malo izvozimo i biće jako teško da se vratimo na određena tržišta ako zaustavimo izvoz", kaže Petrović.

Kratkoročna zabrana izvoza osnovnih životnih namirnica može biti prihvatljiva, smatraju stručnjaci. Dugoročno, međutim, posledice bi, kažu, išle na štetu proizvođača.

Miladin Ševarlić, predsednik Društva agrarnih ekonomista Srbije kaže da može da dođe do poremećaja neizmirivanja ugovorenih obaveza naših proizvođača prema inopartnerima.

"Drugi gubitak je u zaradi na razlici u cenama ukoliko su cene na inotrižištu veće nego što su cene na domaćem tržištu", rekao je Ševarlić.

Pored suša, srpske proizvođače najviše brine i to što ne mogu dugoročno da računaju na subvencije jer država često menja politiku podsticaja. U Subotici je najvaljano da će Vlada do kraja godine usvojiti zakon o podsticajima na osnovu kojeg će proizvođači moći da imaju uvid za koje namene će sredstva biti izdvajana na duže staze.